

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 5
Toukokuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG HUUGO NYBERG
Vastaava. Toim. sihteeri.
Johanneksentie 4.
puh. 81 54.

31:s vuosik. 1926

— Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 15 mk. koko vuodelta. —

Entisaikain ammattikunnat.

Juhlaesitelmä, jonka on pitänyt Turun kuuromykkäinyhdistyksen 40-vuotisjuhlassa joht. E. J. Pesonen.

Arv. läsnäolijat!

Me elämme yhdistysten aikaa. Kaikilla elämänsäaloilla huomaamme yhteenliittymistä. Ja jokaisella on oma päämääränsä, jota se pyrkii toteuttamaan.

Yhdistyksiä tavataan historiassa jo aikaisin. Jo vanhassa Roomassa oli eräänlaisia vapaiden käsityöläisten yhdistyksiä. Tai niitä on syntynyt keskinäisen suojan ja avun antoa tai yhteisiä juomineja varten. 1500-luvulla olivat yhdistykset pääasiassa hengellisiä hyväntekeväisyysseuroja tai kaupungeissa toimivia ammattiseuroja ja niiden tarkoituksena oli saman ammatin harjoittajain suojaaminen toisten loukkauksia vastaan. Ja vuosisatojen kuluessa yhdistysaate yhä kehittyi ja on näinä päivinä monella tavalla toteutettu eri tarkoituksia varten.

Turku on kaupan, teollisuuden y.m. elinkeinon sekä henkisen elämän ja yleisen sivistyksen vanha keskus. Siksi täällä monet aloitteet, monet yhteiset riennot ovat olleet aikaisempia kuin monessa muussa paikassa maassamme. Niin ovat yhtymiset eri ammattialoilla, monet henkiset pyrintö ja riennot täällä jo ammoin (= kauan sitten) saaneet alkunsa. Yksinpä tämän seudun kuuromykkäin hyväksi on toiminut yhdistys jo 40 vuotta.

Kun siis ajatuksemme tällä hetkellä päivän merkityksen johdosta ovat kiintyneet yhdistyksiin, niin tahtoisin tässä arvoisille juhlavieraille tehdä lyhyesti selkoa vanhan ajan yhdistyksistä ja niiden toiminnasta. Ja erityisesti tahtoisin kiinnittää huomion ammattiyhdistyksiin, koska useimmat juhlavieraamme työskentelevät jollakin ammattialalla.

16:nneen vuosisadalla kaikissa maissa taloudellinen elämä, kauppa ja teollisuus kohosivat ennen tuntemattomaan kukoistukseen ja näiden elinkeinon harjoittajat, kauppiat ja ammattilaiset, varallisuuteen ja arvoon. Samoin Suomessakin. Useimmat maamme käsityöläiset olivat siihen aikaan ulkomaalaisia, saksalaisia. Sitä muistuttavat vielä tänäpäivänä monet työkalujen saksalaiset ni-

metkin. Ammatinharjoittajan tuli kuulua määrättyyn käsityöläisyhdistykseen, jota siihen aikaan sanottiin ammattikunnaksi. Ammattikunnan säännöt vahvisti hallitus, ollen sen tehtävänä pitää huoli siitä, että kuluttajat (= ostajat) saavat kunnollista tavaraa kohtuullisesta hinnasta. Myöskin sen tehtävänä oli jäsentensä etujen valvominen. Ammattikunnan säännöt olivat hyvin tarkkoja. Ne m.m. määräisivät, ettei kukaan saanut harjoittaa ammattia ja tarjota töitensä kaupaksi ellei hän ollut ammattikunnan jäsen ja saavuttanut mestarin arvoa sekä hankkinut porvarioikeutta itselleen. Mestarinarvon saavuttamiseen vaadittiin vähintään kolme oppilasvuotta, kolme kisällivuotta ja mestarinäyte. Porvarioikeuden saavuttamiseksi vaadittiin hyvä käytös ja joku määrätty määrä omaisuutta. Se, joka näitä ehtoja ei voinut täyttää, sai ruveta mestarin palvelukseen joko kisällinä tai oppipoikana.

Eri käsityöammatit olivat toisistaan tarkoin erotetut, eikä kukaan saanut harjoittaa useampaa kuin yhtä ammattia. Ruisleivän leipoja ei saanut valmistaa nisuleipää, tavallisella räätälistä ei ollut lupa tehdä turkkia eikä muita turkisvaatteita ja sepän oli ostettava pihntensä siltä, jonka ammattina oli niiden valmistaminen. Puuseppä ei saanut tehdä rekiä, joiden valmistaminen oli pyöräntekijäin yksinoikeutena, kengänpaikkaaja, vaikkapa kuinkakin taitava, ei saanut edes kääntää vanhoja jalkineita, vielä vähemmän tehdä uusia, koska hän ei ollut suorittanut näytettä suutarinammattissa, taitavinkaan veistotyöhön tottunut ei saanut oppimattomana tehdä yksinkertaisintakaan tuolia — hän olisi loukannut puuseppien pyhimpiä oikeuksia. Eikä ammattilaisen ollut lupa siirtyä ammatista toiseen. Kaupungin asukkaat saivat käyttää vain sen omia käsityöläisiä, näiltä oli kielletty ammatin harjoittaminen maaseudulla. Melkein kaikkialla oli määrätty, kuinka monta sälliä ja oppipoikaa kukin mestari sai pitää; tavallisesti pidettiin kahta sälliä ja yhtä oppipoikaa riittävänä. Mutta eri ammattikunnat olivat usein epäsovussa.

Ne riitelivät toisinaan vuosikymmeniä siitä, kenellä oli oikeus jonkun käsityöesineen valmistamiseen. Toiset kävivät oikeutta siitä, mitä ymmärretään vanhoilla ja uusilla vaatteilla. Niinikään väiteltiin siitä, oliko ikkunankehysten valmistus puusepän vaiko lasinleikkaajan oikeutena.

Käsiteollisuuden edistämiseksi säädettiin paikkakunnan jokaiselle ammatille määrättäväksi ammattivanhin, joka valvoisi, että tehtäisiin hyvää ja rehellistä työtä.

Jo Kustaa Vaasan aikana oli Suomessakin ammattikunta saman ammatin harjoittajain keskuudessa. Niinpä tiedetään eri suutarinammattikunnan olleen Turussa v. 1552. Viipurin kaupungissa oli v. 1545 säädetty, että siellä piti olla kaksi leipuria, kaksi lihanmyyjää, kolme suutaria, kaksitoista kirvesmiestä, kuusi muuraria, neljä vaskiseppää ja neljä tynnörintekijää. Mutta täydellisesti järjestetyt ammattikunnat syntyivät maassamme vasta 1620-luvulla. Niinpä suutarien ammattikunta Turussa sai ammattikuntasääntönsä v. 1624; ammatin ei saanut ottaa useampia mestareita kuin „pakko ja tarve vaati“. Sepät ja räätälit täällä Turussa saivat täydet ammattioikeudet v. 1625. Turun kultaseppien ja puuseppien ammattikunnat mainitaan ensi kerran v. 1632. V. 1637 muodostivat myöskin muurarit ja tynnörintekijät oman ammattikuntansa.

Kaarlo IX:n aikana joutuivat ammattikunnat entistä enemmän määräysten alaisiksi. Niiden tuli olla „suljettuja“ s.o. mestarien luku oli määrättävä kaupungin väkiluvun mukaan. Niinpä esim. Turun räätälien ammattikunta oli suljettu, siinä sai olla enintään kaksikymmentä mestaria. Samoin Helsingin räätälien ammattikunnassa, perustettu v. 1662, oli mestarien luku 10, myöhemmin vähennettiin 7:ään. V. 1669 annettiin kyllä asetus, joka kielsi suljetut ammattikunnat ja määräsi, että jo ainen, joka kunnollisesti oli oppinut ammattinsa, k oli hyväksyttävä mestariksi. Tämä asetus jäi kuitenkin kuolleeksi kirjaimeksi, sillä moni ammattikunta noudatti edelleenkin vanhoja sääntöjään. Lopullisesti poisti ammattikuntalaitoksen elinkeinolaki v. 1868. Ja täydellinen elinkeinovapaus myönnettiin v. 1879. Ammattikuntien sijaan tuli kaupungeissa käsityöyhdistyks, joka hoitaa yhdistykseen kuuluvien ammattien yhteisiä asioita, antaa sälli- ja mestarikirjoja, koettaa sovittaa riitaisuuksia, pitää silmällä oppilaiden ja muiden työntekijäin opetusta, hoitoa ja kohtelua.

Kun viime syksynä täällä pidettiin kuuromyökkäinyhdistyksen esitelmäpäivät, joiden ohjelmaan kuului m.m. käynti Turun historiallisessa museossa vanhassa linnassa, niin siellä osanottajat olivat tilaisuudessa näkemään m.m. erään huoneen keskellä ison pöydän, jolla oli iso piippu suorine varsiineen. Kun ammattikunnan mestarit ennen koontuivat keskustelemaan ammattikunnan asioista y.m., niin tällä isolla yhteisellä piipulla, jokainen omalla varrellaan, tupakoitiin. Niinikään on mu-

seossa nähtävänä Turun suutarien ammattikuntalaatikko, jonka kanteen on piirretty vuosiluku 1552, räätälien ammattikuntalaatikko v:lta 1660, satula-seppäin v:lta 1763, kirjansitojain v:lta 1775, leipurien v:lta 1777, hatuntekijäin v:lta 1779, maalarien, lasimestarien, muurarien y.m. ammattikuntain ammattikuntalaatikoita.

Ammattikuntain istunnot alkoivat ammattivanhimman saavuttua kokoushuoneeseen, jolloin ammattikuntalaatikko avattiin. Siitä otettiin esille tarpeelliset esineet: vanhimman ammattisauva taikka puheenjohtajannuija, raha- ja säästölaatikot, sinetit y.m. Kun uusien mestarien tai sällien tervetuliiaisjuhla vietettiin, niin ammattikunnan komea tervetuliiaismaalja otettiin esille, josta nuoren mestarin tai sällin kustannuksella tervetuliiaismaaljoja juotiin, usein puoleen yöhön tarinoiden, kunnes ammattivanhin lukitsi laatikon ja lopetti kokouksen. Tällaisia eri ammattikuntain tervetuliiaismaaljoja on museossa useampia, toiset hopeasta, toiset tinasta. Niinikään on siellä nähtävänä mestari- ja sällinäytteitä. Usein ne olivat hyvin kallisarvoisia, niin että ainoastaan varakkaiden mestarien pojat ja muut sukulaiset, joita kaikin tavoin suosittiin, voivat niitä valmistaa. Tällä tavalla säilytettiin mestaruus varakkaille ja samaan sukuun kuuluville. Tämä kyllä edisti ammatitaitoa, joka kehittyi yhä enemmän, kun usein monessa polvessa poika jatkoi ja kehitti isänsä ammattia.

Näin oli ennen. Me elämme toisenlaisia aikoja. Vanhat tavat ja menot ovat nyt muinaismuistoja. Elinkeinovapaus on tuonut uusia muotoja ammattialoille. Sen harjoittaja ei enää itse tarvitse olla ammattitaitoinen. Ja jos hän ei menesty yhdellä ammattialalla, on hänellä valta valita toinen tai harjoittaa useampaa ammattia yhtä aikaa. Että tällainen vapaus ei kuitenkaan ole omiaan edistämään ammattitaitoa, on selvä.

Kuten alussa mainitsin, työskentelevät useimmat tämän yhdistyksen jäsenet jollakin ammattialalla, mutta harvat heistä kuuluvat ammattiensa yhdistyksiin. Siihen sijaan ovat he etsineet itselleen virkistystä tässä yhdistyksessä. Se onkin 40-vuotisena olemassaoloaikanaan tarjonnut jäsenilleen paljon hyvää, monta hyödyllistä opetusta, monta virkistävää hetkeä. Se on tehnyt heidän keskuudessaan siunauksellista työtä. Toivomme hartaasti, että tämä työ edelleen menestyksellisesti jatkuisi, että Turun kuuromyökkäinyhdistys edelleenkin olisi jäsenilleen kaikkien hyvien pyrki- myksien valoisana, viihtyisänä kotina.

— Suomi huomattu ulkomailla. Saksan kahdessa suurimmassa kuuromyökkäinlehdessä „die Stimme“ (Leipzigissä) ja „Allgemeine deutsche Taubst. Zeitschrift“ (Berliinissä) on pitkä ja asiallinen selostus Turun k.m. yhdistyksen 40 vuorisesta toiminnasta E. Savisaaren julkaiseman kertomuksen mukaan.

Kutsumus

Suomen kuuromykkäin yhdeksänteen yleiseen kokoukseen Porvoossa ensi kesäkuun 5 ja 6 p:nä.

Suomen Kuuromykkäinliiton keskushallitus kutsuu täten maamme kuuromykkiä ja kuuromykkäinkoulujen opettajia yleiseen kokoukseen, joka pidetään ensi kesäkuun 5 ja 6 p:nä, alkaen lauantaina 5 p:nä juhlahjälmalanpalveluksella tuomiokirkossa kello 1 p. Kokouksen ohjelmaan kuuluu puheita, esitelmiä, illanviettoja y.m. Kokouksen aikana paljastetaan myöskin maamme kuuromykkäinkoulujen perustajan, *Karl Oskar Malmin*, muistopatsas.

Tarkempi ohjelma jaetaan osanottajille kokoukseen saavuttua. Kokoukseen aikovien on ilmoitettava viimeistään ennen toukokuun 20 p. osoitteella: *pastori H. Nyberg, Johanneksentie 4, Helsinki.*

Osanottomaksu on 25 mk. Se on lähetettävä ilmoittautuessa kirjeessä past. Nybergille. Toukokuun 20 p:n jälkeen ei enää ilmoituksia oteta vastaan. Jokaisella pitää olla mukana: lakana, tyyny, peitto ja pyyheliina. Osanottajain on ennen kokouksen alkua käytävä ottamassa jäsenmerkkinsä ja kokouksen ohjelma kansliasta, joka on kuuromykkäinkoululla.

Keskushallituksen puolesta

Valter Forsius
puheenjohtaja.

H. Nyberg
sihteeri.

50 % alennus rautatiepiletien hinnasta

on myönnetty Porvoon kokoukseen matkustajille.

Kokoukseen aikova ostaa piletin lähtöasemaltaan, sanoo matkustavansa k.m. kokoukseen ja pyytää piletinmyyjän heti leimaamaan sen. Junan konduktööri ei saa oittaa pilettejä pois matkustajalta Porvooseen tullessa. Samalla piletillä saa matkustaa vapaasti takaisin kotiin, kun matkustaja kotimatalla näyttää konduktöörille (= junailijalle) todistuksen siitä, että on kokouksessa ollut. Todistus annetaan Porvoossa, kokouksen kansliassa.

Asunnot kokouksen aikana, alkaen perjantai-illasta 4 p., (ei sitä ennen) saadaan ilmaiseksi. Yösiijat (3 yötä) ovat kansakoululla. Vuoteena on vain olkia. Jokaisella pitää olla mukanaan oma lakana, tyyny, peitto ja pyyheliina. *Ruoka* on jokaisen itsensä hankittava. Kokouksen ravintolasta saa ostaa kahvia, teetä, maitoa, voileipiä ja virvokkeita. Kaupungissa on ruokapaikkoja, joista ilmoitetaan kokouksen ohjelmassa. Kun yösijojen, kortteerien, ravintolan y.m. järjestäminen on vaikeata pienessä Porvoon kaupungissa on tärkeätä, että jokainen kokoukseen aikova ilmoittaa nimensä ja osoitteensa ennen toukokuun 20 p. pastori Ny-

bergille, sekä samassa kirjeessä lähettää osanottomaksun, 25 mk. *Myöhemmin ei enää oteta ilmoituksia vastaan*, vaan ne eivät enää pääse kokoukseen, jotka myöhemmin ilmoittautuvat. Osanottomaksua ei anneta takaisin jos ilmoittautunut ei kokoukseen saavu. Jokaisella pitää olla riittävästi rahaa maksaakseen ruokansa y.m. menot.

Junat saapuvat Porvooseen kello 10,32 a.p., 5,36 i.p. ja 10,30 i.p.

Junat lähtevät Porvoosta kello 7 a.p., 3 päivällä ja 7,10 illalla.

Helene Arrhenius 70 vuotias.

70 vuotta täytti Turun k.m. koulun ent. opettajatar, neiti *Helene Arrhenius* viime huhtik. 11 p:nä.

Neiti Arrhenius suoritti pitkän työpäivän k.m. opettajana. V. 1883 alkoi hän opiskella Tukholmassa, Manillan k.m. koulussa k.m. opetustapoja.

Mutta jo sitä ennenkin työskenteli hän Turun k.m. koulussa varmaankin piispa Alopaeus-vainaan innostamana. K.m. opettajaksi rupesi hän siitä syystä, että hänellä on k.m. veli ja hän siis jo lapsesta saakka oli tuntenut kuuroja ja ymmärsi heidän ajatustapaansa ja heidän „kieltänsä“. Vakinaisen opetustyönsä Turun k.m. koulussa alkoi neiti A. syksyllä v. 1884 ja erosi toimestaan jokuunen vuosi sitten. Monet kuuromykkät eripuolelta maata ovat häneltä opetuksensa saaneet sekä viittoma- että puhekielellä. He varmaan sydämeistään kiittävät hopeahapsista, 70 vuotiasta opettajaansa ja toivottavat hänelle siunausrikasta elämän iltaa.

Veljen kirje.

(Jatkoa.)

Kului sitte puolitoista kymmentä vuotta ennenkuin minä taas olin sen seinien sisällä. Se oli syksyllä piirikokouksen aikana v. 1920. En ollut enää kokematon koulupoika, vaan käsitiin nyt jo selvästi kaikki mitä näin ja «kuulin». Siellä tehtiin harrasta

Porvoon k.m. koulu, joka nyt avaa ovensa Suomen yhdeksännelle k.m. lle ja jonka pihan

valistustyötä. Siellä huomasi uhrautuvaisuutta toisten, kovempiosaisten hyväksi. Ja aina sinne saapuu runsaasti kuuromykkiä ympäri koko Lounais-Suomen ja kauempaakin.

Entinen opettajani Juho Palomaa toimi puheenjohtajana, jona hän on ollut yhdistyksessä monta vuotta. Hän on suurimman osan elämästään ja ajastaan uhrannut kuuromykkäin hyväksi, ei vain opettajana koulussa, vaan sen ulkopuolella Kuuromykkäin yhdistyksessä, vieläpä kotonaankin. Aina kun myöhemmin olen yhdistyksessä vierailut, on hän aina ollut uskollisesti paikallaan kuuromykkäin valistamistyössä. Hän on niitä harvoja, jotka eivät ajattele niin paljo itseään ja omaa mukavuuttaan, kuin toisten auttamista ja tukemista. Hän on hyvä ihminen, kuuromykkäin lämminhenkinen ystävä ja auttaja. Hän tahtoo alati valistaa ja opettaa kuuromykkiä, joilla on niin vähän valistustyön tekijöitä, ja hän tahtoo tehdä heistä hyviä ja kunnollisia ihmisiä ja kansalaisia. Minä tiedän tämän jo kouluaikaisesta kokemuksestani. Kun minä silloin olin sairas ja makasin kaupungin sairaalassa, kävi hän minua katsomassa ja toi mukanaan maukkaita, terveellisiä omenia. Monta muuta esimerkkiä voisni mainita, mutta kävisi kovin pitkäksi.

Mutta hänellä on ollut työssään vaikeitakin hetkiä. Häntä ei ole aina ymmärretty oikein. Mutta hän ei ole siitä masentunut. Hän on tyyneesti jatkanut työtään kuuromykkäin ja yhdistyksen hyväksi. Sentähden nauttiikin hän suurta kunnioitusta, arvonantoa ja kiitollisuutta kuuromykkäin ja yhdistyksen taholta. Sitä todistaa sekin, että hänen muotokuvansa on ripustettu yhdistyksen seinälle, jossa ovat myöskin pastori A. E. Nordmanin ja entisen puheenjohtajan, maisteri E. Lückin muotokuvat.

Opett. J. K. Palomaan oikeana kätenä yhdistyksessä toimii yhdistyksen monivuotinen sihteeri Elias Savisaari. Hän on yhdistyksen utterimpia ja

väsymättömämpiä toimihenkilöitä, ollen itse kuuromykkä lapsuudesta saakka, siis varsinainen. Siitä huolimatta on hän tarmolla ja uutteruudella kehittänyt henkisiä kykyjään siinä määrin, että hän älyllisessä suhteessa on paljon yläpuolella monia sellaisiakin kohtalotovereitaan, jotka myöhemmin lapsuudessaan ovat kuuroutuneet eli n.s. epävarsinaisia. Käytännöllisessä suhteessa hän on yksi Suomen etevimpiä kuuromykkiä, joka tietää neuvoa ja ohjata muita, jotka sitä tarvitsevat. Ollen lähtöisin köyhästä kodista Pohjanmaalta, on hän omien kätensä rehellisellä työllä luonut itselleen vankan taloudellisen pohjan. Sen lisäksi hän on tiukka periaatteiden mies, ei juo, ei polta tupakkaa, eikä elä tuhlailevasti. Sanalla sanoen hän on mies, joka kelpaa muille esimerkiksi. On onnellista, että Turun Kuuromykkäin yhdistys on saanut sellaisen miehen sihteerikseen. Suotta ei opettaja J. Palomaa nimitä häntä oikeaksi kädekseen.

Luonnollisesti hänellä yhdistyksessä on harteillaan suunnaton työtaakka, mutta en ole vielä kertaakaan kuullut hänen sitä valittavan. Työ on hänen iloaan. Hän iloitsee, että hän aina saa jotain tehdä ja on tyytyväinen. Työ on hänen elämänsä.

Kun opett. Palomaa tai joht. Pesonen y.m. kuulevat yhdistyksessä pitävät puheita tai esitelmää, seisoo Elias aina uskollisesti vieressä, lukee puheen puhujan huulilta ja kääntää sen viittomakielelle. Tämä tulkin toimi on vaikeimpia ja rasittavampia sille, joka on itse kuuromykkä. Välistä hän myöskin kääntää viittomakielen puhekiellelle läsnäoleville opettajille, jotka ilman sitä eivät voisi seurata yksistään viittomakielellä pidettyjä puheita. — Kävisi pitkäksi luetella kaikkia niitä moninaisia toimia ja puuhia, joita hänellä yhdistyksessä vielä on.

Maininnan ansaitsee myöskin hra Benhard Kaski. Hänellä näyttää olevan laajoja ja moninaisia tietoja ja suuripiirteisiä ajatuksia, jotka kyllä mene-

vät mu...
panna n...
ensi töik...
oppia ja...
tyyliä. I...
tettu kan...
tyessään...

Huom...
nistä Ton...
aaltomai...
myksessä...
että niin...
vähän sis...
kain »lau...
näin ma...

Tulemi...
herra Ar...
Hän oma...
nen pieni...
rytmikkä...
sältöä. S...
nautinno...
Hän kuva...
tassuista...
nen sove...
kuin aiku...

Sitte o...
urheilijak...
Vuoriset...
tunnustul...

Ja enn...
yhdistyks...
vaisuutta

— Äviki...
vat lahjoitu...
Levin Hels...

yhdeksännelle k.m. lle ja jonka pihamaan keskelle K. O. Malmin muistopatsas pystytetään.

itse kuuro-
inen. Siitä
lella kehiti-
a, että hän
lella monia
myöhemmin
s. epävarsi-
än on yksi
viettää neu-
vevat. Ollen
lta, on hän
ut itselleen
iksi hän on
a tupakkaa,
hän on mies,
nellistä, että
ut sellaisen
aja J. Palo-

on harteil-
le vielä ker-
n. Työ on
na saa jotain
elämäänsä.
n y.m. kuu-
ai esitelmiä,
ukee puheen
omakielelle.
sittavampia
ä hän myös-
lle läsnäole-
voiksi seurata
puheita. —
moninaisia
ksessä vielä

vät mukiin viittomalla, mutta jos hänen tulisi panna niitä paperille, niin minä toivon, että hän ensi töikseen perusteellisesti opiskelisi *suomen kielioppia* ja harjoittelisi ahkerasti oikeinkirjoitusta ja tyyliä. Harjoittelulla kaikki saavutetaan. Ei paistettu kana suuhun lennä. Ei ole kukaan seppä syn-tyessään.

Huomattavin yhdistyksen johtavista naisjäsenistä on rva Sigrig Vieno. Hän viittaa siroin, aaltomaisin, rytmillisin käsiliikkein, kun on kysymyksessä joku »laulullinen» esitys. Vahinko vain, että niin kauniissa ja siroissa käsiliikkeissä on niin vähän sisältöä. Muuten yleensäkin on kuuromykkäin »lauluesitys» hyvin köyhäisältoista, ainakin näin maallikon silmillä katsottuna.

Tulemme nyt yhdistyksen huumorin viljelijään, herra Armas Vilkkiin. Aika veitikka! Velikulka! Hän omaa selväpiirteisimmän viittomatavan. Hänen pienikin kädenliikkeensä, jotka muuten ovat rytmikkäitä ja plastillisia, on jo sinänsä täyttä sisältöä. Siksi hänen esityksiään seurataankin aina nautinnolla. Mutta onpa hänellä heikkouksiakin. Hän kuvailee satuja kissoista ja koirista ja niiden tassuista, hännistä, korvista y.m., joiden esittäminen soveltuu parhaimmiten imeväisille lapsille, kuin aikuisille kuuromykille.

Sitte ovat vielä Lehtimäen veljekset, loistavat urheilijakyvyt ja yhdistyksen näyttelijät, sekä Vuoriset, Rantaset, Martat j.n.e. Kukin saakoon tunnustuksen ansionsa mukaan.

Ja ennen kuin lopetan, toivotan 40-vuotiaalle yhdistykselle parhainta onnea ja loistavaa tulevaisuutta!

Tuus

J. Ojala.

Viittaaminen voi olla vaarallista kaduilla ja julkisilla paikoilla.

Amerikassa sattui äskettäin seuraava tapaus. Erääseen sairaalaan tuotiin k.m. mies Ward, jota poliisi oli ampunut jalkaan.

Ward oli seisonut kadunkulmassa k.m. toverinsa Woodin kanssa. He keskustelivat innokkaasti viittomakielellä. Poliisi näki heidät, luuli heidän olevan juovuksissa ja tappelevan keskenään. Poliisi luultavasti kielsi heitä ja käski heidän mennään pois. Mutta Ward ja Wood »puhuivat» niin kiivaasti etteivät huomanneet lähellä olevaa poliisia. He viittasivat vaan ja lopuksi pisti Ward kätensä takataskuunsa. Hän aikoi ottaa sieltä jotain. Poliisi luuli hänen kaivavan käteensä asetta ja arveli tässä syttyvän kovan tappelun. Poliisi otti browninkinsa ja ampui. Kuula meni Wardin jalkaan. Wood otti paperin ja kirjoitti poliisille: kuuromykkä! Mutta se oli jo myöhäistä. Ward vietiin sairaalaan hoidettavaksi.

Mutta Suomessakin on viittaaminen kaduilla ja julkisilla paikoilla sopimatonta ja vaarallista. Tahimitä sanotte seuraavasta jutusta, joka meille on kirjoitettu. Erään rantakaupungin kadulla seisoi joku k.m., jolla oli aurinkoinen naama. Hän oli muonamies. Hän puheli toisen toverinsa kanssa ja pyöritteli käsiään kuin tuulimyllynsiipiä. Eräs herra käveli ohitse. Herran nenällä oli kallisarvoiset, kultasankaiset silmälasit. Viittaavan k.m. käsi sattui herran kasvoihin sillä seurauksella, että silmälasit irtautuivat nenältä ja putosivat maahan. Herra suuttui hirveästi ja huusi silmät vihasta sumuisina: »kuka tuo mies, roisto, on?» Suuri joukko uteliaita ihmisiä kokoontui heidän ympärilleen. Toinen kuuromykkä koetti vapisevalla, pelokkaalla äänellä selittää: »tuo mies on kuuromykkä». Olikulkevan herran kädet painuivat alas

— Ävikin k.m. kodin sähköistämiseksi on saatu seuraavat lahjoitukset: Pietarsaaren k.m. yhdistys 100 mk; Hilma Levin Helsinki 30 mk. ja Kaarle Lindell Nauvo 10 mk.

Huulet puristettuina asetti hän silmälasit paikoilleen ja kääntyi kiukkuisen näköisenä pois. —

Ei todellakaan ole hauskaa katsella huolimattomasti käveleviä k.m., jotka vetelevät jalkojaan pitkän katukäytävää, viittaavat keskenään eivätkä ymmärrä väistystä vastaantulijain tieltä.

Jättäkää tuulimyllyn siivet kotiin!

Kuurona syntyneen miehen ja kuurona syntyneen naisen ei ole hyvä mennä avioliittoon keskenään.

Saksalainen k.m. opettaja Finckh Schleswigistä kirjoittaa eräässä saksalaisessa k.m. lehdessä seuraavaa.

Olen huomannut k.m. avioliittoja tutkiessani, että erällä aviopuolisoilla, jotka eivät olleet syntyneet kuuroina, vaan sairauden tähden kuuroiksi tulleet, oli 2 kuulevaa lasta.

Avioliitossa, jossa mies oli kuuroksi tullut, vaimo kuurona syntynyt oli 2 kuulevaa ja 1 kuuro lapsi Avioliitossa, jossa mies ja vaimo ovat kuuroina syntyneet, oli 4 kuuroa lasta.

Lapset eivät siis näytä tulevan kuuroiksi avioliitossa, jossa sekä mies että vaimo ovat syntyneet kuulevina tai myöhemmin vasta tulleet kuuroiksi. Eikä sellaisissakaan avioliitoissa ole kuuroja lapsia, missä mies on kuuroksi tullut ja vaimo kuuleva.

Avioliitossa, jossa toinen puoliso on kuurona syntynyt, mutta toinen kuuroksi tullut, voi olla kuuroja lapsia. Mutta jos *molemmat* aviopuolisot ovat kuuromykkinä syntyneet, niin on hyvin suuri mahdollisuus, että heidän lapsistaan tulee kuuromykkiä.

Kuuromykkä-puolisot iloitsevat kun huomaavat lapsiansa kuulevan. Mutta he surevat katkerasti jos lapsensa ovat kuuromykkiä. Sentähden on parasta, *ettei kuurona syntynyt mies mene naimisiin kuurona syntyneen naisen kanssa, ettei tulisi lisää kuuroja lapsia maailmaan.*

URHEILUOSASTO

Kilpailukutsu.

VI:nnen yleisen kuuromykkäin urheilujuhlan järjestämme vanhan tavan mukaisesti S.K.L:n yleisen kokouksen yhteydessä Porvoossa kesäk. 5 p:nä 1926 alkaen klo 9 ap. ja kutsumme täten kaikkia K.U.L:n alaisten seurojen jäseniä osanottajiksi. Odottaen runsasta osanottoa merkitsemme kuuromykkäurheilutervehdyksellä

K.U.L:n Liittoneuvosto.

Määräyksiä:

A) Seuraavat kilpailulajit: 100, 1500 ja 5000 m juoksu, pituus-, korkeus, seiväshyppy, keihään- ja kiekonheitto, kuulantyohti. Seurainväliset viestinjuoksukilpailut sekä naisille 400 m (4×100) että miehille 1600 m (800, 400, 200, 200). Heitot suoritetaan molemmilla käsillä ja hyppy paremmalla jalalla.

B) Palkintoina jaetaan kolme hopealusikkaa joka urheilulajissa ja I, II neljä joukkuepalkintoa voittaneille joukkueille. Sitäpaitsi annetaan viestinjuoksussa kierto-kilpi (puolustaja „Valpas“, Turku) voittaneelle joukkueelle.

C) Osanotto-ilmoitukset, joita tulee seurata osanottomaksuna Smk. 5:— kilpailijalta, Smk. 20:— miesten joukkueelta ja Smk. 10:— naisten joukkueelta ovat ennen toukok. 25 päivää lähetettävät osoitteella: *Hra Eino Karilas, Helsinki, Linnankatu 5*, mainitsemalla samalla kilpailulajit, joihin urheilijat aikovat ottaa osaa.

D) Osanotto oikeus ainoastaan K.U.L:n alaisiin urheiluseuroihin kuuluvilla tai yksityisillä Liittoon kuuluvilla jäsenillä.

E) Liittoneuvoston kokouksessa 14/4 -26 tehdyn päätöksen mukaan saavat kilpailuihin ottaa osaa ainoastaan sellaiset urheilijat, jotka pidetyissä karsintakilpailuissa ylittävät seuraavat tulosrajat:

1) Pikajuoksu 12,5; 2) 1500 m juoksu 4,45; 3) 5000 m juoksu 18 min.; 4) Pituushyppy 5 m; 5) Korkeushyppy 1,45 m; 6) Seiväshyppy 2,30 m; 7) Kuulantyohti 9+8=17 m; 8) Kiekonheitto 30+20=50 m; 9) Keihäänheitto 35+25=60 m.

Ne, jotka eivät ole tilaisuudessa ottamaan osaa K.U.L:n alaisten seurojen järjestämiin karsintakilpailuihin, lähetäköön ilmoittautumisensa mukana luotettavien henkilöiden antaman todistuksen siitä, että hän pystyy ylittämään yllämainitut tulosrajat.

F) Nämä Porvoossa pidettävät urheilukilpailut ovat samalla karsintakilpailut Pohjoismaisiin kuuromykkäin urheilukisoihin Kööpenhaminassa.

Toinen liittokokous.

Kuuromykkäin Urheiluliiton toinen liittokokous pidettiin Helsingissä Kuuromykkäinyhdistyksen huoneustossa 3 p:nä huhtikuuta. Läsnä oli Liittohallitus ja 18 edustajaa kaikista Liiton alaisista seuroista, nimittäin Helsingistä B. Mouton, Rurik Pitkänen, Hj. Sandblom, A. Koivunen ja K. Mikola; Turun „Valppaasta“ B. Kaski, E. Savisaari, Rakel Savisaari ja I. Ojala; Tampereelta M. Mikolainen; Kymnlaakson „Tähdestä“ V. Sihvola, E. Mattila, K. Remmi ja K. Leppänen; Kuopiosta A. Jokelainen; Viipurista A. Tolpo; Tampereen „Lumitähdestä“ Sylvi Koskela ja Jyväskylästä J. Toppila. Sitäpaitsi oli kokouksessa läsnä muutamia ei-virallisia edustajia, joilla ei ollut äänioikeutta.

Kokouksen avasi Liittohallituksen puheenjohtaja hra Eino Karilas lyhyellä tervehdyspuheella, kosketellen siinä Kuuromykkäin Urheiluliiton syvim-

piä tarkoituksena, sekä sen päämäärä saattaa kuuromykäin ruumiillisessa kunnossa tasavertaisiksi kansalaisiksi kuulevien rinnalla. Samalla hän kiitti kokousta hänelle 40 vuotispäivänään annettusta rahalahjasta matkaa varten Pohjoismaiden kuuromykäin kisoihin Kööpenhaminassa ensi kesänä. Hän sanoi kuuromykäin tehneen k.m. urheiluaatteelle palveluksen lahjoituksellaan, jolla tekevät hänen matkansa mahdolliseksi, että hän Kööpenhaminassa saamiensa oppija voi myöhemmin käyttää oman maamme k.m. urheilun hyväksi.

Tämän jälkeen valittiin kokouksen puheenjohtajaksi A. Jokelainen ja sihteeriksi I. Ojala. Luettiin sitte Liittohallituksen laatima vuosi- ja tilikertomus. Molemmat hyväksyttiin muistutuksitta, mutta huomautettiin, (B. Kaski ja E. Mattila), että vuosi- ja tilikertomusten olisi pitänyt käsittää koko kolmi-vuotiskausi, mikä oli kulunut ensimmäisestä liittokokouksesta, siirtomaan, että ne nyt käsittivät ainoastaan viime toimintavuoden. Tämä merkittiin pöytäkirjaan.

Valittiin sitte uusi Liittohallitus alkaneelle kolmi-vuotiskaudelle. Hra Eino Karilas oli kuluneina vuosina tasapuolisuudellaan hankkinut itselleen siksi yksimielisen kannatuksen, että hänet uudelleen ilman lippueänstystä valittiin Liittohallituksen puheenjohtajaksi. Muiksi jäseniksi Liittohallitukseen valittiin O. Wetzell kaikilla 18 äänellä, V. Salovaara 17 äänellä, J. Luomajoki 9 äänellä ja V. Salomaa 8 äänellä. Ruotsinkielisille tahdottiin säilyttää ainoastaan yksi sija Liittohallituksessa ja siihen oli O. Wetzell kuin omiaan, kun sitä vastoin toinen ruotsinkielinen jäsen entisessä Liittohallituksessa, hra Norstedt heitettiin yli laidan. Mutta päätaistelua käytiin kuitenkin erästä vormupukua vastaan. Vaalin tulos oli sellainen millaiseksi kokouksen vähemmistö oli sen ennakolta suunnitellut ja että ehdokkaiksi esitettiin kokonaista 12 henkeä neljän hengen valitsemiseksi, se oli tarkoitettu äänten hajottamiseksi, jottei enemmistön epäsuosioon joutuneita henkilöitä tulisi valituksi. Äänet menivätkin hajalle kaikkien niiden kesken, joita ei tahdettu valita ja vähemmistö, sanokaamme vasemmisto oli tyytyväinen. Se osoittaa, että kuuromykäin osaavat taktikoita.

Varajäseniksi valittiin lippuäänestyksellä A. Koi-vunen, Hj. Sandblom ja R. Pitkänen.

Tilintarkastajat valittiin myöskin lippuäänestyksellä: John Sundberg ja V. Sihvola, varalle B. Kaski ja L. Vainola; sekä pöytäkirjan tarkastajiksi R. Pitkänen ja B. Kaski.

Julistettiin kahviloma ja jatkettiin sitte kokousta hra E. Karilaa puheenjohtamalla, allekirjoittaneen toimieksa edelleen sihteerinä. Käsiteltiin Liittokokoukselle tehdyt alustukset y.m. asiat. Pari alustusta voimme sivuuttaa, toinen niistä lykättiin Liittoneuvoston kokoukselle. Kuuromykäin urheilulehden tilaushinta päätettiin korottaa 15 markkaan vuosikerralta ensi vuoden alusta alkaen. Otettiin myöskin esille kysymys lehden julkaise-

misesta painoasussa sekä kuvin. Siitä syntyi laaja ja vilkas keskustelu. Useat puhujat kannattivat sitä, kun taas toiset pitivät sitä mahdottomana pienen tilaajamäärän ja tarpeellisten rahavarojen puutteen vuoksi. Lehden kustantaminen niin pienessä ja köyhässä liitossa, kuin on Kuuromykäin Urheiluliitto, on kovin kiperä ja kapera asia. Jotta lehti kannattaisi, siihen tarvitaan ei vain muutamia tuhansia tilaajia vaan myöskin jatkuvasti ilmoituksia. Ilman vakinaisia ilmoitustuloja ei yleensä mikään lehti nykyaikana menesty. Tosin eräät edustajat ehdottivat, että perustettaisiin osakeyhtiö esim. 50 m:kan osakkeilla, lehden taloudelliseksi pohjaksi, mutta epäilen, että sekin on liiaksi uskallettua. Oikeampaan osuivat ne, jotka ehdottivat että Kuuromykäin Lehti ja Kuuromykäin Urheilulehti yhdistettäisiin ja siten laajennettaisiin nykyistä Kuuromykäin Lehteä, jota kokouksessa myös arveltiin. Asian edelleen kehittämiseksi valittiin kolmihenkinen toimikunta, johon tulivat hrat V. Sihvola, R. Pitkänen ja I. Ojala.

Liiton sääntöihin tehtiin erinäisiä tärkeitä lisäyksiä ja täydennyksiä.

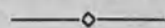
Liiton yleiset urheilukilpailut päätettiin pitää Kuuromykäinliiton yleisen kokouksen yhteydessä Porvoossa 5 p:nä kesäkuuta.

Näin oli kokous päätynyt. Seuraavana päivänä oli Liittoneuvoston kokous, mutta allekirjoittanut ei ollut siinä läsnä. *Kokouksen sihteeri.*

— **Viitasaaren Vuorilahden työväenyhdistyksen** hiihtokilpailut olivat viime maalisk. 28 p:nä. Kilpailut alkoivat klo 3 ip. jäällä. Lämpömittari osoitti 1° kylmää ja tuuli kovasti etelästä. Keli oli huono ja jäällä tuoresta lunta.

Miesten sarjassa, matka 5 km, (osnottajia 7) sai II palkinnon *kuuromykä Matti Hämäläinen 21,53 min.* Hän sai 2 kpl. lusikoita palkinnoksi.

Viime maalisk. 14 p:nä oli Huopanan kylän hiihtokilpailut. Hiihdeävä matka oli murtomaata, noin 5 km. Matti Hämäläinen sai 3 palkinnon, aika 20 min. 18 sek. Vuorilahden joukkue, 3 miestä, voitti loistavasti, aika 1 t. 3 min. 9 sek. Vuorilahden joukkueeseen kuuluivat m.m. Matti Hämäläinen. II palk. sai Huopanan joukkue, aika 1 t. 5 min. 21 sek. Lämpömittari osoitti nollaa. —

Tietoja kotimaasta.

— **Uskollisia työntekijöitä.** Lehtemme viime numerossa kerrottiin tamperelaisesta *Eliina Mattilasta*, joka 30 vuotta työskennellyään erällä sahalla, nyt nauttii eläketä ja väsyneenä työhön viettää vanhuuden päiviään omassa, hiljaisessa kodissaan. — Samanlaisia uskollisia työntekijöitä, jotka vuosikymmeniä ovat samaa isäntää palvelleet tahi samassa tehtäessä työskennelleet on monta kuuromykäin joukossa. Sellainen on esim. *Kalle Johansson*, joka pari vuosikymmentä, ehkä kauemminkin, on palvellut sähkökoneen hoitajana maanviljelijä Laaksolla *Nummen* pitäjässä ja *Hyvinkäällä*. Sellainen on *Olli Piitulainen Sortavalassa*, joka 20 vuotta on palvellut isäntä Tietäväisellä ja on kuin jäsen talon perheessä. Sellaisia on *Jämsänkosken* paperitehtaalla *Ida Hakanen*, joka on ollut 31 vuotta, *Ida Laakso* 29 vuotta, *Tilda Koskinen* 25 vuotta ja *Katri Järvinen* 14 vuotta saman

tehtaan palveluksessa. *Forssan* tehtailla on sellaisia *Tilda Rehumäki*, joka on ollut 30 vuotta ja *Maria Mäkinen* 20 vuotta samassa tehtaassa. Tuollaiset uskolliset työntekijät tuottavat kunniaa koko kuuromykkäin joukolle. Mutta ne k.m., jotka aina ovat tyytyväisiä ja usein muuttavat talosta toiseen ja paikasta paikkaan, he tuottavat häpeää koko toveripiirilleen. Pyytäisimme saada lisää tietoja, missä on vielä toisia uskollisia k.m., jotka kauan aikaa ovat samassa paikassa pysyneet ja mitkä heidän nimensä ovat. Julkaisemme mielellään ne. Lähetätkää tiedot tämän lehden toimitukselle.

Kansallispuvut. Eräitten naiskuuromykkien keskuudessa on herännyt se ajatus, että ensikesänä Porvoon k.m. kokouksessa pitäisi k.m. naisten esiintyä kansallispuvuissa. He pyytävät lehtemme kautta huomauttaa niitä k.m. naisia, joilla etuudestaan jo on kansallispuvut, otamaan ne mukaansa Porvooseen ja pukeutumaan niihin kokouksen aikana. — Kansallispukuja ovat Suomen naiset ruvenneet yhä enemmän käyttämään isänmaallisissa juhlissa, laulujuhlissa, kesäkokouksissa, Maritujen päivillä j.n.e. Ja ovat ne kauniit ja siistit. On hauskaa nähdä Suomen nainen puettuna vanhanaikaiseen kotiseutunsa kansallispukuun. Mutta kuuluu valitettavasti olevan kaluis tuollainen puku, joten sen hankkiminen tuottaa vaikeuksia.

— **60 vuotta** täytti Lohjan Virkkalassa k.m. rouva *Aleksandra Grönmark*, o.s. *Vesterholm*. Hän on läpikäynyt Turun vanhan viittomakoulun. Naimisissa on hän kuulevan miehen kanssa ja on monihenkisen perheen äiti ja emäntä. Grönmarkit omistavat maapalstan Virkkalassa asemalla. Heidän kotinsa on hyvin hoidettu, siisti ja vallitse siinä erinomainen järjestys. Rva Grönmark on siis yksi niistä harvoista k.m. naisista, joka on naimisissa kuulevan miehen kanssa ja *kuurona* perheenäitinä johtaa taloutta ja kotiaan. Ja on hän siinä onnistunut verrattain hyvin. Ahkeran ja siivon puolisonsa avulla on hän luonut ja ylläpitänyt kodin, joka kunnialla kykenee kilpailemaan ympäristönsä kotien kanssa.

— **Kuopion kuuromykkien koululla** oli huhtik. 8 p:nä myyjäiset koulun varattomien oppilaiden hyväksi. Talven kuluessa olivat opettajat valmistaneet runsaan ja kauniin valikoiman erilaisia tavaroita. Myöskin myytiin suuri joukko oppilaiden valmistamia töitä.

Myyjäisten yhteydessä suoritettiin arvokas ohjelma. Johtaja Kahma piti tervehdyspuheen. Kuopion N.N.K.Y:n kuoro lauloi, ja opett. E. Strunck antoi näytetunnin, jota yleisö näytti suurella mielenkiinnolla seuraavan. Vielä piti oppilas Vihtori L. puheen ja Hilja Ijas lausui runon. Yleisöä oli saapunut myyjäisiin ilahduttavan runsaasti, joten ne onnistuivat kaikin puolin hyvin.

— **Kilpakirjoitukset.** Kuuromykkäin auttajayhdistyksen Turun paikallisosaston toimeenpanemiin kilpakirjoituksiin, joihin aika loppui 1 p:nä maaliskuuta, otti osaa viisi henkilöä lähettämällä 10 kirjoitusta. Paikallisosaston toimikunta jakoi kirjoitukset kahteen — A ja B — sarjaan.

A-sarjassa saivat palikintoja:

I palkinto lisäksi *Ojala* kirjallisuuden lukemista, 50 mk.

II palkinto *Toivo Tuomola* kirjallisuuden lukemisesta 30 mk.

III palkinto lisäksi *Ojala* käsityöammattien sopivaisuudesta ja kannattavuudesta nykyään kuuromykkille, 20 mk.

Ylimääräinen palkinto *Toivo Tuomola* kirjoituksesta: Miten olen suoriutunut puheessa kuulevain ihmisten kanssa? (Runo) 10 mk.

B-sarjassa saivat palkinjoja:

I palkinto *Uuno Saarinen* kirjallisuuden lukemisesta, 50 mk.

II palkinto *Hilda Tapaila* kirjallisuuden lukemisesta, 30 mk.

III palkinto *Justus Heino* kirjoituksesta: Ajatukseni raittudesta, 20 mk.

Huom.! I. Ojala on lahjoittanut molemmat palkintonsa yhteensä 70 mk. Ävikin vanhainkodille.

— **Hämeenlinnan kuuromykkäinyhdistyksen** kesäkokous ja huviretki pidetään *Juhannuksena*. Juhannusaattona 23 p. illalla kello 8 kokoonnutaan ruots. yhteiskoululla, josta lähdetään laivalla täsmälleen klo 1/2 9 illalla Pertuleaan Norjan kauniille mäelle Juhannusaarinkoa ihaillemaan. Paljon muutakin hauskaa on luvassa. Hyvä ravintola! Kaikki tervetulleita.

— **Porvoossa** pidetään kuuromykkäin jumalanpalvelus ja koulun oppilaitten kasteenliiton uudistus helluntaina. Paikkakunnan kuuromykkät kokoontuvat jo lauantai-iltana kello 6 k.m. koululla.

— **Kuudestaista.** Viime maalisk. 28 p:nä kokoontuivat Salon ja sen ympäristön kuuromykkät yhteiseen kokoukseen Rauhämäen tilalla Hajalassa. Tilaisuuteen oli saapunut 15 kuuromykkää sekä herra Elias Savisaari Turusta, joka Suomen kuuromykkäinliiton puolesta oli saapunut opastajaksi ja neuvonantajaksi. Jonkun esteen takia jäi useita seutukunnan kuuromykkäitä tilaisuuteen saapumatta. Sitte kun herra Elias Savisaari oli valittu puheenjohtajaksi ja I Ojala, Salosta, sihteeriksi otettiin esille kysymys yhdistyksen perustamisesta paikkakunnalle. Yksimielisesti kannatettiin yhdistyksen perustamista. Yhdistys päätettiin perustaa ja nimeksi pantiin *Salon kuuromykkäinyhdistys*.

Kun sääntöehdotukset oli hyväksytty valittiin yhdistykselle virkailijat: I. Ojala puheenjohtajana (ja sihteerinä), J. P. Ålander varapuheenjohtajana; sekä johtokunnan jäseninä nti Maiju Nieminen, rva Impi Hakala (rahastonhoitajana) ja K. A. Hakala; varajäseninä A. Laine ja A. Kaivolin; tilintarkastajiksi valittiin K. V. Blomberg ja A. Kaivolin; varalle A. Heinonen; pöytäkirjan tarkastajiksi Kalle Iltanen ja A. Kaivolin.

Jäseniksi yhdistykseen liittyivät kaikki läsnäolleet, paitsi hra E. Savisaari, joka toimi Liiton asiamiehenä. Jäsenluku on 16 henkeä, mutta voi pian kohota ehkä yli 20 henkeen.

Herra E. Savisaarelle lausumme parhaat kiitokset au-
liista avustuksesta ja neuvoista. *Sihteer.*

KIHLOISSA

Vieno Salminen

Kalle Mäkelä

Orivesi. 3. 4. 26 Tammela.

VIHITTY

Ruusa Talvitie

Oskari Kuusisto

Töysä 18. 4. 1926 Ylistaro

Rakas vaimoni

Maria Sofia Hyvärinen

o.s. Kukkonen

synt. 24. 4. 1870, kuoli rauhallisesti Varkaudessa 18. 3. 1926. Surulla kaipaavat

Antti Juho Hyvärinen
ja lapset.